

Landstingets Forhandlinger. (59.)

921 5. Marts 1897: 1. Beh. af Loof. om Arbejdernes Forjærgelsestrav efter Ulykkestilf. 922

bør ikke gøre en Afstillelse i Samsundet mellem Arbejdere og Ikke-Arbejdere, hvad dette Formaal angaar. Man burde gaa dertil, at enhver, der usforlydt mister sin Arbejdskraft, og som Følge deraf kommer til at lide Nød eller bliver udsat for at lide Nød, bør Samsundet komme til Hjælp og sikre Underholdet for. Jeg mener altsaa, at det ikke er tilstrækkeligt, at man sikrer selv de egentlige fysiske Arbejdere; men man bør sikre enhver, som kommer til Skade, som mister sin Arbejdskraft eller faar den forringet og uden den ikke er i Stand til at ernære sig. Saa bør det være Samsundets Pligt at komme vedkommende til Hjælp, og med Hensyn til Maaden, hvorpaa det burde ske, forekommer det mig, at fra hvilken Side man end betragter Sagen, saa er den retteste Maade den, at det er Samsundet som Helhed, Samsundet som saadant, der staffer de fornødne Midler til Beje. Det er baade en Maade, der sikrer alt, hvad der behøves under saadanne Forhold, og det er ogsaa den Maade, der fjerner alle de Betæneligheder, vi have hørt fremsført under Diskussionen af denne Sag.

Der er fremsat en Række af Betæneligheder over for dette Forslag: at det trykker hist, at det trykker her, at den ene kan ikke bære Omkostningerne, og den anden kan ikke bære Omkostningerne; alle disse Betæneligheder vilde svinde bort, naar man lagde det over paa Samsundet i Almindelighed og lod dette gennem de Opgaver, Staten ellers har til at staffe sig Midler til den øvrige Stats-husholdning, nemlig Skatterne, tilvejebringe de nødvendige Midler. Det er ogsaa efter min Mening retfærdigt. Jeg ved godt, at der kan indvendes derimod: ja, men hvorfor skulde de, der ikke have med denne Produktion at gøre, i hvilken Arbejderne komme til Skade, være med til at understøtte dem. Dertil vil jeg sige, at det ingenlunde er givet, at det stærkt forøgede Udbytte, der nu til Dags fremkommer, og som ikke kommer Arbejderne til gode, men gaar over paa andre Hænder, just gaar over paa den Mand's Hænder, der staar som Arbejdsgiver, men at det ofte kan være, at det fulde Udbytte af Arbejdet først kommer den til gode, der er Bruger af de frembragte Genstande. Ser man saaledes paa Sagen, at det er Samsundets Rigdom, der stiger ved det Arbejde, der

udføres, forekommer det mig fuldt retfærdigt, at det er Samsundet i sin Helhed, der udsæder de Omkostninger, der ere forbundne med at sikre de tilfædefomne mod Følgerne af Ulykkestilfælde, ligegyldigt om det er Arbejdere eller andre, der komme til Ulykke. Saa Basis af disse Tanter har det Parti, jeg tilhører, i det andet Ting fremsat et Forslag, som er blevet debatteret dernede; jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa; idet jeg har fremsat min Grundtanke her, vil det høje Ting vide, i hvilken Retning mine Ønsker paa dette Omraade gaa. Nu er det saaledes med Hensyn til dette Punkt, at hvad Grundprincipperne angaar, kommer vort Parti ikke til at staa alene i denne Sag. Der er saamtidig fra et æret Medlem i det andet Ting, der tilhører det Parti, der udgør Flertallet i dette Ting, fremsat et Forslag, der, hvad Grundprincipperne angaar, indeholder næsten det samme som Socialdemokraternes. Det tyder paa, at de Tanter, jeg har udtalt, ikke ere særegne for Socialdemokratiet, men at der ogsaa er andre, til andre Partier hørende Medlemmer, der ere bejælede af tilnærmelsesvis samme Tanter. I det man altsaa her kunde gøre den Bemærkning, at man ser undertiden Modsetninger mødes — altsaa paa dette som paa andre Omraader — skal jeg gøre opmærksom paa, at ogsaa fra anden Side, fra afbøde Folketingsmand Berg, foreligger et Forslag, der ogsaa stærkt nærmer sig de Tanter, jeg har udtrykt, idet det heller ikke begrænser sig saa stærkt til Arbejderne, men tager alle med, som uden at være egentlige Arbejdsgivere, altsaa uden at have andre i deres Tjeneste, udføre Arbejdet for egen Regning; Forslaget gif altsaa betydelig ud over Arbejdernes Kreds med Hensyn til Forsikringsretten og ogsaa med Hensyn til Midlernes Tilvejebringelse temmelig langt ind paa det Omraade, vort Forslag bevæger sig paa. Det var nemlig Staten, det offentlige, som efter Forslaget direkte skulde udbetale Understøttelserne; deraf fulgte, at enhver tilfædefommen absolut var sikker paa straks at faa den ham tilkommende Understøttelse. Staten havde ganske vist en Refusionsret over for forskellige, men for den største Dels Vedkommende var det Amtsrepartitionfondene, Købstadskommunekasserne, altsaa atter det offentlige Kommunerne, som skulde staffe Beløbene til